

Deres ref

Vår ref

Dato

25/6548-3

11. mars 2026

Brev om ubalanserte kontraktsvilkår

Offentlige innkjøp utgjør en stor del av den norske økonomien, og spiller en sentral rolle i utviklingen av samfunnet vårt. Som offentlige oppdragsgivere forvalter dere store verdier og bidrar til å løse viktige samfunnsoppgaver hver eneste dag.

For at dette arbeidet skal gi best mulig resultater, er det viktig at konkurranser gjennomføres på en måte som ivaretar både oppdragsgiveres og leverandørers behov. Når innkjøpsprosessene er godt tilrettelagt, legger det grunnlaget for styrket tillit og gode leveranser.

Det følger av anskaffelsesreglene at dersom det finnes fremforhandlede og balanserte kontraktsstandarder, skal oppdragsgiveren som hovedregel bruke disse. Når leverandørene møter vilkår som er gjenkjennelige og balanserte, kan det øke sannsynligheten for bred deltakelse i konkurransen. Et bredt og solid leverandørgrunnlag er viktig for at offentlig sektor skal kunne dekke sitt behov på en effektiv måte.

Bruk av kontraktsvilkår som innebærer en ubalansert fordeling av risiko mellom kontraktspartene kan få konsekvenser for konkurransen i markedet. Mange små og mellomstore leverandører har ikke kapasitet til å bære stor risiko, og ubalanserte vilkår og sanksjoner kan hindre dem i å levere tilbud i offentlige anskaffelser. Selv større og erfarne leverandører kan velge å avstå fra å levere tilbud dersom kontraktsvilkårene fremstår som ubalanserte og uforutsigbare. Dette svekker konkurransen om kontraktene. Resultatet kan bli færre tilbydere, høyere priser og dårligere kvalitet. I tillegg kan ubalanserte kontrakter føre til prisøkninger, fordi leverandørene må prise inn økt risiko. Ubalanserte kontrakter kan dermed

til sist ende med at anskaffelsene dere gjennomfører blir dyrere. Det er til skade både for dere som oppdragsgivere og for samfunnet generelt.

Dere som offentlige oppdragsgivere kan altså bidra til et velfungerende marked ved å velge balanserte og kjente kontraktsvilkår i deres anskaffelser. Konkurransen om offentlige kontrakter gir betydelige gevinster for det offentlige.

Det finnes allerede flere fremforhandlede og balanserte kontraktsstandarder og vilkår som er utviklet i samarbeid mellom bransjeorganisasjoner og offentlige aktører. Disse representerer en felles forståelse av hva som er en rimelig fordeling av ansvar og risiko, og bør derfor som hovedregel benyttes i offentlige kontrakter. Avvik fra standardene bør ikke foretas uten en grundig vurdering. Jeg oppfordrer oppdragsgivere til å gå gjennom interne rutiner og praksis for bruk av særvilkår, med mål om å sikre at eventuelle unntak fra standardene er velbegrunnede og nødvendige. En bevisst og ansvarlig tilnærming til kontraktsvilkår er en investering i et velfungerende og bærekraftig leverandørmarked, og dermed til samfunnets beste.

Takk for det viktige arbeidet dere som offentlige oppdragsgivere gjør for å tilby og utvikle offentlige tjenester.

Med hilsen

Cecilie Terese Myrseth